

6. Corruption Perception Index 2010. – Transparency International, 2010. – 19 pp.
7. BEEPS At-A-Glance 2008. Ukraine. – The EBRD-World Bank, Business Environment and Enterprise Performance Survey (BEEPS). – 2010. – 25 pp.
8. Про державну податкову службу в Україні : Закон України : від 04.12.1990 р. № 209 // Голос України. – 1991. – № 8.
9. Про створення Державної податкової адміністрації України і місцевих податкових адміністрацій : Указ Президента України : від 22.08.1996 р. № 760/96 // Урядовий кур'єр. – 1996. – № 161–162.
10. Про боротьбу з корупцією : Закон України : від 05.10.1995 р. // Україна в XX столітті : збірник документів і матеріалів. – К., 2000. – С. 231–232.
11. Кримінально-процесуальний кодекс України : від 28.12.1960 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1961. – № 2. – Ст. 15.

12. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України : від 18.02.1992 р. № 2135 // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.

13. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zapobigannya-proyavam-korupts/poryadok-informuvannya-groma/>

Стаття надійшла до редакції 05.07.2014 р.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗАСТОСУВАННЯ ФІНАНСОВО-ПРАВОВИХ НОРМ

На сучасному етапі правотворення в Україні одним із пріоритетних напрямів юридичної науки та практики є дослідження проблематики реалізації права. Саме від послідовності та якості реалізації правових норм у сфері державної влади, її методів і форм багато в чому залежить результативність правового регулювання.

Аналіз фінансового законодавства дозволяє виявити велику кількість норм, які регламентують особливий порядок прийняття фінансових нормативно-правових актів, закріплюють засоби забезпечення наповнення бюджетів відповідними надходженнями, їх розподіл та використання, певні форми реалізації прав та обов'язків публічних та приватних суб'єктів; норм, які регулюють порядок притягнення до відповідальності у випадку порушення фінансового законодавства. Удосконалення норм фінансового законодавства дає можливість забезпечити ефективність механізму реалізації фінансового права, підвищити результативність реалізації зазначених норм, значення нормотворчих органів. Саме тому актуальним та вчасним вбачається видання монографії «Застосування фінансово-правових норм»¹ відомого представника харківської школи фінансового права Галини Володимирівни Россіхіної, яка вже тривалий час досліджує цю проблематику.

Беззаперечним досягненням цієї роботи

є те, що вона, з одного боку, являє собою певне підведення результатів у руслі сучасних теоретичних уявлень про сутність застосування норм фінансового права. З іншого боку, рецензована праця дозволяє ліквідувати прогалини в науці фінансового права, які торкаються маловивчених аспектів фінансово-правового регулювання суспільних відносин.

Варто наголосити на логічній та системній побудові монографії. Вона складається з п'яти розділів, які об'єднують по два-три підрозділи. У першому розділі надано загальну характеристику фінансово-правовій нормі, з'ясовані її ознаки та структура. Другий розділ присвячено дослідженню механізму фінансово-правового регулювання, його змісту та принципам організації. Окрему увагу приділено правотворчості та реалізації як стадіям процесу фінансово-правового регулювання. У третьому розділі обґрунтовуються концептуальні уявлення про сутність застосування норм фінансового права, правову політику у сфері їх застосування. Четвертий та п'ятий розділи присвячені розкриттю специфіки комплексів правозастосовних дій, які формують зміст основних стадій процесу застосування норм фінансового права. Проведено функціональний аналіз і визначено основні критерії для класифікації актів застосування фінансово-правових норм. Пропонуються ретельно обґрунтовані науково-практичні рекомендації, що спрямовані на вдосконалення чинного фінансового законодавства

¹ Россіхіна Г. В. Застосування фінансово-правових норм : [монографія] / Россіхіна Г. В. – Х. : Цифрова друкарня, 2013. – № 1. – 400 с.

України. При написанні монографії автором було використано широкий спектр як законодавчих актів, так і підзаконних нормативно-правових документів. Наведена обставина значно підсилює практичну значущість цієї творчої праці.

Пропозиції й висновки автора достатньо мірою аргументовані, що забезпечується використанням при підготовці монографії наукових робіт з теорії держави і права, з конституційного та адміністративного права, а також досліджень вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі публічних фінансів. Треба відзначити майстерність Галини Володимирівни, що виявляється в умінні ретельно аналізувати дискусійні аспекти правового регулювання фінансових відносин, здатності зважувати різні варіанти при вирішенні колізійних проблем й окреслювати перспективи їх подолання.

Висновки, які отримані в результаті наукового пошуку, дозволяють дослідниці цілком слушно стверджувати, що діяльність із застосування норм фінансового права має владний характер і здійснюється відповідними органами; спрямована на виникнення, зміну та припинення фінансово-правових

відносин; здійснюється в установленому процесуальному порядку; завершується винесенням відповідного акта застосування.

Разом з тим деякі положення наукової роботи мають дискусійний характер, потребують додаткового уточнення або пояснення. Так, у монографії досить факультативно здійснюється характеристика суб'єктів застосування норм фінансового права. Очевидно, має сенс розглядати при їх характеристиці еквівалентні кваліфікаційні критерії, як-то «владність» та «компетентність», між якими відсутня ієрархічність. Проте наведене зауваження не спростовує загального позитивного враження від рецензованої монографії. Певною мірою воно доповнює об'єктивну характеристику практичної складності та значущості проведеного дослідження, підкреслює внесок правознавця у розвиток вітчизняного фінансового права.

На нашу думку, монографія Г. В. Россіної буде корисна не лише академічним дослідникам та студентам, які вивчають курси фінансового, бюджетного та податкового права, але й для юристів-практиків та всіх небайдужих до проблем подальшого розвитку теорії фінансового права України.

І. Є. Криницький,

*доктор юридичних наук, професор,
старший науковий співробітник,
головний редактор журналу «Фінансове
право»*